

ACTIVITATS DEL CURS 1976-77

SECCIÓ DE FÍSICA

El 15 d'octubre de 1976 tingué lloc al Palau Dalmases la conferència sobre el tema *El pensament científic avui*, a càrrec del membre de la Societat Dr. Gerard Vassalls, president de la Universitat Catalana d'Estiu i ex-degà de la Facultat de Ciències de la Universitat de Tananarive. Aquesta conferència obrí el cicle «Ciència i Societat» organitzat per la Secció i fou l'acte inaugural del curs per part de la Societat. El seu contingut és publicat dins aquest mateix número del BUTLLETÍ.

El 10 de novembre, Lluís Castañer, als locals de l'ETSE de Telecomunicacions, dissertà sobre *Optimització dels paràmetres de cèl·lules fotovoltaiques mitjançant computadors*. Aquesta conferència obrí el seminari intern sobre cèl·lules fotovoltaiques organitzat a la vista de l'interès pel tema manifestat per diversos membres de la Secció.

El 12 de desembre, Francesc Solé i Planas i Ferran Xiuxó i Murc parlaren dins el seminari abans esmentat sobre *Aspectes tecnològics de les cèl·lules fotovoltaiques*, a l'edifici del CSIC a Pedralbes.

L'activitat més important del curs fou la celebració del 1.er Colloqui Internacional de l'Energia Solar que tingué lloc els dies 23 i 24 de febrer de 1977 a l'Auditori de la Biblioteca de Catalunya. Una ressenya d'aquest acte ja fou donada en el número anterior d'aquest BUTLLETÍ. Hom espera publicar les actes del Colloqui dins els *Arxius de la Secció de Ciències* de l'IEC.

El dia 2 de juny, Oriol Bohigas i Martí, de l'Institut de Física Nuclear d'Orsay (França), dissertà a la sala de Sant Jordi del Palau Dalmases sobre *Física Nuclear: similituds i diferències amb d'altres disciplines*.

[JOSEP CALDERER]

SECCIÓ DE QUÍMICA

MOVIMENT DE SOCIS. Al llarg d'aquest curs, el nombre de socis ha augmentat considerablement, i ha arribat quasi a la xifra del centenar. D'entre

ells, i per decisió de la Junta de la SCCFQM, amb data 20 de juny del 1977, foren qualificats com a Socis Honoraris, atenent tant a l'antiguitat com a la continuïtat en llur col·laboració amb la nostra Societat, els Srs.: Francesc Hernández i Gutiérrez, Santiago Hernández i Oliva, Francesc Miserachs i Solà, Àngel Morell i Pujals, Ramon Peypoch i Pich i Francesc Regné d'Otal.

COMISSIÓ DE LEXICOGRAFIA. Continuant la tasca iniciada en cursos anterior, la Comissió Lexicogràfica portà a terme les revisions i discussions de dos treballs dirigits cap a l'actualització del llenguatge químic català:

Diccionari de l'Utilitatge Químic de Salvador Alegret i Sanromà, treball que obtingué el premi Marià Aguiló l'any 1975 i que ara es troba en període d'impressió, i

Versió Catalana de les Regles de Nomenclatura de Química Orgànica de la IUPAC. Secció C. Grups Funcional, a cura de: Consol Blanch i Colat, Joan Casas i Oliver, Xavier Guardino i Solà, Àngel Messeguer i Peypoch, Josep M. Moretó i Canela, Miquel Àngel Pericàs i Brondo i Pere Solà i Mir.

Paral·lelament, la Comissió Lexicogràfica s'integrà a la *Comissió Coordinadora Lexicogràfica de Ciències* entitat que vol aplegar tots aquells Grups, Societats, Fundacions, Acadèmies, etc., preocupats pel problema de la coordinació d'esforços i la uniformització dels criteris conduents a l'actualització del llenguatge científic català. Aquesta Coordinadora té la seu a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya.

ACTIVITATS PÚBLIQUES. Al llarg del curs, la nostra Secció organitzà un cicle de conferències i un seminari, amb la finalitat de fer reviu la comunicació científica en la nostra llengua entre els companys que conreen la Química des de molt diverses perspectives i, també, fer renéixer un caliu del qual la Secció era força necessitada. Tot seguit, en fer un recordatori molt resumit d'aquestes activitats, cal fer constar de bon principi tant el relleu científic que assoliren com l'interès que despertaren entre els assistents, els quals foren en moltes ocasions força nombrosos.

El curs fou inaugurat el dia 3 de novembre de 1976 amb la conferència del Dr. Fèlix Serratos i Palet, professor d'Investigació del CSIC, sobre *Síntesi i biosíntesi de molècules dissonants. Inversió de reactivitat*, que es troba publicada en aquest mateix BUTLLETÍ.

El 9 de desembre, el Dr. Joan J. Bonet i Sugrañes, professor de Química Orgànica de l'Institut Químic de Sarrià, parlà sobre *Esteroides, llum i heterocicles*, tot exposant els resultats de la recerca de l'equip que dirigeix, especialment pel que pertoca als productes obtinguts i als mecanismes

de reacció resultants de la irradiació de molècules esteroïdals funcionalitzades amb heteroàtoms com nitrogen i oxigen.

El Dr. Pere Molera i Solà, professor de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona, parlà, el dia 26 de gener de 1977, sobre *La farga catalana com a antecedent de la pulvimetallúrgia*, i posà de manifest la relació tan estreta que es dóna entre els procediments tradicionals de la nostra farga, avui quasi extingida, i les tècniques metallúrgiques més modernes.

L'11 de febrer, el president de la nostra secció, Dr. Artur Bladé i Font, encetà una modalitat que esperem que es renovi periòdicament, presentant, en forma de Seminari, un problema estructural, fruit de la seva pròpia experiència, relatiu a sistemes bicíclics derivats de la colquicina. La sessió comportà una discussió col·lectiva molt interessant.

El 16 de març, el Dr. Joan Antoni Subirana i Torrent, catedràtic de Tecnologies Químiques Especials de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona, féu una conferència sobre *Perspectives en química macromolecular*, en la qual oferí una visió general dels principals problemes que presenten algunes de les propietats peculiars dels polímers, i de la relació que hom pot establir entre diverses macromolècules d'origen biològic.

El Dr. Joan Albaigés i Riera, investigador científic del CSIC, parlà el dia 4 de maig sobre *Algunes qüestions entorn de l'origen i evolució de la matèria orgànica en els sediments*, i posà de manifest que el desenvolupament de les tècniques analítiques més sofisticades ha permès d'entrar en el coneixement de la composició dels sediments per a poder deduir-ne unes conclusions força acurades sobre l'origen i l'evolució dels composts orgànics presents.

El 24 de maig, el Dr. Santiago Alier, professor de la Universitat Politècnica de Barcelona, féu una conferència sobre *Polarografia d'impulsos*, en la qual, i com a especialista en aquesta tècnica, presentà una visió general de la potencialitat que comporta davant la tècnica polarogràfica clàssica.

Finalment, i com a clausura del curs, el dia 8 de juny, el Dr. Conrad Pascual i Rigau, professor de la Universitat Autònoma de Madrid, parlà sobre *L'espectroscòpia de ressonància magnètica nuclear de carboni-13 en el camp dels productes naturals*. El Dr. Pascual donà una magnífica explicació dels fonaments i les possibilitats d'aquesta nova tècnica espectroscòpica, i l'amplià posteriorment amb resultats extrets de la seva pròpia experiència.

ALTRES ACTIVITATS. La Secció de Química ha establert diversos contactes amb entitats amb activitats similars, com és ara el Col·legi de Químics de Barcelona, la International Union of Pure and Applied Chemistry

(IUPAC), l'Institut Químic de Sarrià i diversos Departaments de Química, tant de les tres Universitats Catalanes com del Consell Superior d'Investigacions Científiques. Especialment, la Junta de la Secció agraeix a l'Institut Químic de Sarrià, als Departaments de Química Orgànica i d'Anàlisi Química de la Universitat de Barcelona, a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials i al Centre d'Investigació i Desenvolupament de Barcelona, d'haver facilitat llurs locals per a portar a terme molts dels actes esmentats anteriorment.

[ÀNGEL MESSEGUER I PEYPOCH]

PREMIS I BORSSES D'ESTUDI: ANY 1977

XIII PREMI ANTONI DE MARTÍ I FRANQUÈS (Martí d'Ardenya). — Atorgat al Sr. Joan Ausió i Casas: *Determinació del pes molecular de la proteïna ϕ_0 per equilibri de sedimentació.*

PREMIS PER A ESTUDIANTS, DE LA SCCFQM: a) Ciències físiques. — Desert. b) Ciències químiques. — Atorgat al Sr. Josep Casanovas i Malet: *Anàlisi conformacional, interaccions i potencials electrostàtics moleculars d'hidrocarburs derivats del ciclohexà i del benzè.* c) Ciències matemàtiques. — Desert. d) Recerca operacional. — Desert.

BORSA D'ESTUDIS DE LA SECCIÓ DE CIÈNCIES DE L'IEC: «Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques». — Atorgat al Sr. Josep M. Drudis i Zambrano: *Síntesi de compostos policíclics pentagonals.*